

Nota. In dubio præsumendum est, quod ejusmodi agendi ratio omni peccato careat, & solum fiat ad ingenerandam clariorem de suo talento notitiam.

CASUS C. Orsius parochus, pingue admodum possidens Beneficium, doctrina catechetica solum infantes divitum imbueri solet, a quorum parentibus singulis mensibus offeruntur munuscula, neglectis pauperibus. Estne simoniacus?

ꝛ. Si quædam conventio sive expressa sive tacita intervenit parochum inter & parentes, Simoniz reus est; quia munuscula recipit tanquam pretium rei spiritualis. Si vero nullum intercessit pactum, nec expressum nec tacitum, non est simoniacus; licet peccet gravissime in re summi momenti negligendo ea, quæ per se sunt annexa muneri parochiali. C. B.

SIMONIA CONFIDENTIALIS.

1. *Simoniam Confidentialis* in eo sensu, quo hic sumitur, est conventio expressa aut tacita inter duos Clericos inita, ut cuius unus Beneficium titulum recipit, ut in alium, de quo pacti sunt, transferat, vel illi, aut sibi met ipsi fructus Beneficium vel in totum, vel ex parte reservat.

2. Qui sic recipit Beneficium, *ipso facto* est excommunicatus, & collatio ei facta nulla est *ipso jure*. Tenetur insuper restituere omnes fructus perceptos, quando talis conventio est *ex utraque parte* completa; & quamvis non sit completa ex utraque parte, provisio tamen nulla est, & collatio pertinet ad Papam, excepto Galliz Regno, in quo Confidentialium possunt renunciare Beneficio in manus Ordinarii, qui illud postmodum confert, cui libuerit; modo renunciatio fiat, antequam quis privetur Beneficio per sententiam iudicis.

3. Qui acceptat Beneficium per Simoniam confidentialem, etiam privatur aliis Beneficiis, quæ possidebat antea in iis regionibus, in quibus recepta est Bulla Pii V. Pariter & mediatores ejusmodi conventionis simoniacæ excommunicationem incurrunt juxta Extravag. *Cum desestabile*.

4. Non potest præscribi contra Simoniam confidentialem per triennem possessionem Beneficium: si tamen ea fuisset commissæ per tertium in scio Titulari, is potest post triennium pacificæ possessionis retinere Beneficium, si primum post lapsum trienni in ejusdem notitiam devenit. Plura hæc de re vide in Titulo *Simoniam*.

CASUS I. Eremundus nobilis volens suo filio Titio procurare Præbendam in ecclesia cathedrali, eam ab Episcopo petit pro Manlio; huic tamen insinuat, sibi gratum fore, si eam post sex menses resignaret suo filio, tunc habituro aetatem per Sacros Canones ad talia Beneficia requisitam: aut saltem ipsi daret pensionem annuam 75. florenorum ad proseguenda studia. Pensione acceptata, impetrata est Manlio Præbenda, quam & resignavit post sex menses Titio. An nulla hic Simonia?

ꝛ. Certum est, in hoc casu intervenire Simoniam confidentialem. Nihilominus dici non potest, Manlium ex eo esse privatum aliis Beneficiis, quæ possedit antea legitime obtenta, sed solum eum posse privari illis Beneficiis per sententiam iudicis. Observandum hic est, Confidentialiam posse committi non solum in præsentatione, & collatione; sed etiam in resignatione & electione; quando similis conventio initur cum Patronis, Collatoribus, Resignantibus, aut Electoribus. *Pontas.*

CASUS II. Tribonianus volens filio suo procurare Capellaniam simplicem, quam ipsi offert Paulus Patronus ecclesiasticus, impetravit, ut ea conferretur Petro Sacerdoti, amico suo, ea tamen conditione ac promissione, ut eam resignaret suo filio, quamprimum accepisset primam tonsuram. Petrus id se facturum promittit, ac filio Triboniani accepta tonsura resignat in Curia Romana Beneficium, qui illud pluribus jam annis possidet, in hodiernum usque diem ignarus, quomodo hoc sibi Beneficium procuratum fuerit.

ꝛ. In hoc casu vera intervenit confidentia; & hinc filius Triboniani non est canonice institutus in Beneficio, teneturque in conscientia Capellaniam dimittere. Si Paulus Patronus Capellaniz est complex hujus confidentiz, non solum incurrit excommunicationem *ipso facto*, prout & Tribonianus ac Petrus, sed etiam *ipso jure* privatus est pro prima vice jure præsentandi ad hanc Capellaniam proxime vacaturam; & hinc tenetur in conscientia prætermittere terminum nominationis suæ, quin aliquem præsentet, ac interim monere dignum aliquem Clericum, ut procuraret sibi provisionem Romanam, vel ab Ordinario *jure devoluto*. Filius Triboniani tenetur restituere fructus etiam bona fide perceptos, in quantum adhuc extant, aut in quantum factus est auctor, si ante lapsum trienni commissæ confidentiz notitiam habuit. Si tamen bona fide ac pacifice per triennium possedit Capellaniam, & primum post triennium obtinuit notitiam commissæ Si-

monia confidentialis, tuta conscientia & Beneficium & fructus retinere potest. *Pontas.*

CASUS III. Parochia ad S. Gordianum vacabat mense Aprilis in favorem Graduatorum destinata: Ennodius Collator eam contulit Fabio, vi Gradus sui eam petenti, hac tamen conditione, ut eam sibi resignaret pro alia parochia, quam ipsi se collaturum spondebat. Utrumque bona fide ex utraque parte executioni datum est.

¶ Uterque, Ennodius & Fabius, commisit Simoniam realem duplicem, & incurrit penas a Canonibus statutas. *Pontas.*

CASUS IV. Quirandus parochus ad S. Odmarum permittit suam parochiam cum paroco ad S. Crispinum Luciano, ea tamen conditione, ut Lucianus resignet parochiam ad S. Odmarum Francisco. Lucianus ex parte sua implet pactum data Francisco procuratore ad resignandum, quæ fuit Romam directa. Verum cum adverteret, pactorem fuisse simoniacam, & Quirandum jam esse in possessione parochiæ ad S. Crispinum, statuit sibi reservare parochiam ad S. Odmarum, ac revocare suam resignationem, antequam esset admissa Romæ.

¶ Cum Simonia in hoc casu commissa ex una parte sit realis, & ex altera confidentialis, revocatio procuratoris ad resignandum facta Francisco non purgat pactorem illicitam, neque impedit, quo minus etiam Lucianus excommunicationem incurrit. *Pontas.*

CASUS V. Rutilius volens Protogeni suo nepoti procurare Capellaniam, resignat Marcello suam Præbendam, ea conditione, ut Protogeni suam Marcellus Capellaniam resignet, cujus redditus sunt 100. floreni. Conventio hæc ex utraque parte adimpleta est.

¶ Etiam si hæc conventio Rutilium inter & Marcellum non contineret Simoniam juris divini, quam tamen continet; nihilominus semper foret illicita, & contineret Simoniam juris ecclesiastici. *Pontas.*

CASUS VI. Manilius parochus ad S. Jobum volens procurare Joanni nepoti suo Capellaniam Antonii vicarii sui, suam huic resignat parochiam, addita conditione, ut suam Antonius Capellaniam resignet Joanni; hoc ni fieret, neque se habere animum resignandi. Antonius resignationem parochiæ sibi factam quidem acceptat; sed nec directe nec indirecte acceptat conditionem appositam resignationi; imo obfirmatum gerit animum retinendi suam Capellaniam, quam etiam actu retinet post jam adeptam parochiam.

¶. Cen-

¶. Censeo, Vicarium incurrisse censuras; quia per suum silentium sufficienter consensisse videtur in pactum simoniacum. *Pontas.*

CASUS VII. Crispinianus habens Præbendam valde modicam & tenuem, petit a Capitulo aliam pinguiorem actu vacantem. Capitulum huic illi annuit, ea tamen conditione, ut adepta illius possessione priorem pure ac simpliciter in manus Capituli dimittat. Utrumque adimpletur.

¶ In hac conventionem nulla intervenit Simonia confidentialis. *Pontas.*

CASUS VIII. Blandinus Ægidio nepoti suo vacantem in ecclesia cathedrali Dignitatem procurare volens, eam pro se petit ab Episcopo collatore ejusdem, qui etiam eam ipsi confert, etsi sciverit, Blandinum huic dignitatem resignaturum Ægidio. Blandinus capit possessionem, & post paucos dies eam resignat Ægidio nepoti suo.

¶ Non videtur, intervenisse confidentiam realem; & hinc Blandinus non incurrit penas ecclesiasticas. Nihilominus graviter peccavit Blandinus acceptando Beneficium absque intentione retinendi illud, aut in eo deservendi. Ratio responsionis quoad primum membrum est; quia, licet Episcopus præsenferit intentionem secretam Blandini Beneficium resignandi suo nepoti, plenam tamen ipsi libertatem relinquit propositum suum exequendi, vel non; quia nulla hæc super re inter illos stipulatio intercessit, neque inter Blandinum & nepotem; cum ille nulla se obligatione devinxerit Dignitatem resignandi, sed integram sibi libertatem reservaverit eam retinendi pro se, aut resignandi, cuicumque demum voluerit. *Pontas.*

CASUS IX. Ivo parochus ad S. Albinum, quæ parochia est patronatus laici, cum ab Episcopo suo obtinuisset aliam parochiam, primam dimittit Patrono, eum rogans, ut ad illam præsentare vellet fratrem suum, id quod etiam obtinet.

¶ In hoc casu nulla intervenit confidentia, si renunciatio ab Ivone facta pure ac simpliciter, sine ullo pacto cum Patrono inito. *Pontas.*

CASUS X. Petrus, Paulus & Joannes Canonici conspirarunt, se curaturos, ut Titius eligeretur in Cantorem a Capitulo. Itaque eum adeunt, promittentes, se illi daturus votum suum, ac reliquos Concanonicos ad idem sollicitaturos, hac tamen conditione, ut Dignitatem Cantoris postea permutet cum Petro pro simplici Prioratu. Id Titius se facturum spondit; & Capitulum pactioni huic, de qua ha-

G g 5

be.

debat notitiam, favens, elegit Titium in Cantorem. Nihilominus Episcopus, qui prætendebat jus conferendi hanc Dignitatem, eam contulit Mævio. Tres dein Canonici agnoscetes, suam passionem fuisse simoniacam, renuntiarunt expresse pacto, declarantes Titio, quod possit retinere suum Cantoris Beneficium, nec illud amplius exigi a Petro.

¶ Titus, cum non sit canonice electus, & Simoniam incurrit, ut tres Canonici, non potest tuta conscientia se defendere contra Mævium, qui ipsi litem intentavit, ut se retineret in possessione Dignitatis ab Episcopo sibi collata: jus enim Titii absolute nullum est, ut proin non solum non possit agere contra Mævium, sed neque ullam pro cessione Beneficii compositionem inire. *Pontas.*

CASUS XI. Abbas quidam recipit Beneficium, sciens, intentionem Collatoris esse, ut illud resignet alteri, pensione sibi retenta.

¶ Interventit in hoc casu Confidentialia tacita. *Fromageau.*

CASUS XII. Clericus quidam obtinuit Roma dispensationem, ut possit retinere Beneficium per Simoniam confidentialem obtentum. Licetne huic præter illud Beneficium etiam aliud possidere?

¶ Non potest possidere aliud Beneficium, nisi id expressis terminis in dispensatione contineatur. *Fromageau.*

CASUS XIII. Resignatarius quidam per concordatum cedit suo resignanti decimas quasdam pertinentes ad Prioratum curatum. Decimæ autem istæ una cum 10. florenis, quos per modum supplementi ipsi se daturum obligat, non excedunt pensionem Romæ impositam Beneficio. Interventitne in concordato isto Simonia?

¶ Etiam nulla interventiat Simonia; videtur tamen concordatum istud esse contrarium menti ac constitutionibus Ecclesiæ, & propinquum saltem Simonie confidentiali. *Fromageau.*

CASUS XIV. Devolutarius quidam suum interponit nomen ad obtinendum Beneficium pro alia persona.

¶ Habetur pro Confidentialiario. *De Lamet.*

CASUS XV. Quidam Beneficii resignationem obtinet, sciens, resignantem eodem tempore eam revocaturum, ut Beneficium sibi reservet, casu quo resignatario defuncto ipse adhuc viveret.

¶ Committit Simoniam confidentialem, quæ omnes provisiones Romanas reddit invalidas. Nihilominus juvenilis ætas, & ignorantia talem eximere posset a pœnis in Confidentialarios latis, ita, ut possit retinere Beneficium. *De Lamet.*

CA-

CASUS XVI. Parochus quidam petit Capellaniam, & promittit, se redditus exinde perceptos daturum matronæ cuiusdam, ut possit presbytero suo domestico missam celebranti stipendium persolvere.

¶ Tuta conscientia non potest petere hanc Capellaniam.

Fromageau.

CASUS XVII. Gallus rogat Episcopum, ut Beneficium quoddam conferat uni ex fratribus suis. Erat in hujus Episcopi potestate Beneficium, quod ex sua natura regulare erat, sed in commendam semper collatum fuerat. Non poterat hinc illud Galli fratri conferri, quin prius collatum fuisset Regulari. Episcopus ea de re agit cum fratre cujusdam Religiosi, qui promittit, si Beneficium hoc conferretur fratri suo Religioso, se curaturum, ut hic illud resignat fratri Galli. Id omne fuit executioni datum.

¶ Omnia hoc in negotio peracta confidentiam continent. *De Lamet.*

Vide Beneficium. Collatio. Patronus. Permutatio. Provisio. Resignatio. Simonia.

SOCIETAS.

1. Societas est conventio circa res honestas ac licitas a duobus vel pluribus inter se inita, qui pecuniæ summam aut aliud pretio æstimabile in communem massam congerunt, ut exinde facilius ac certius lucrentur. Dicitur 1. *Circa res licitas ac honestas*: conventio enim inter duos prædones inita injuste rapta inter se partendi non est societas. Dicitur 2. *Qui pecuniam suam congerunt Est.* nam fundus societatis est communis omnibus societatem constituentibus, sicut & omnibus sociis commune est lucrum & damnum. 3. Denique dicitur: *Ut exinde facilius ac certius lucrentur*, ex quo colligitur finis, quem associati sibi præstituunt.

2. Duæ distinguuntur species societatis, una quæ consistit in commercio pecorum; & altera quæ consistit in pecunia vel alia re pretio æstimabili mercatori credita.

3. Societas ut sit legitima, tres requiruntur conditiones: 1. Ut ille, qui pecuniam aut aliud quid ad societatem confert, periculum sortis principalis subeat, nec sibi assecurare possit aut reducere ullum interesse ex eo, quod contulit. 2. Ut quilibet sociorum conferat aliquid pretio æstimabile, sive deinde sit pecunia, sive merx sive opera, labor, industria, aut quid aliud.

aliud. 3. Ut servetur æqualitas in lucro, jactura, expensis, damno &c. juxta proportionem fortis, quam quilibet sociorum contulit.

4. *Propositio LIV.* damnata a conventu Cleri Gallicani anno 1700. hæc est: *Contractus*, qui vocatur *Mohatra*, id est; contractus, quo a mercatore res majori pretio ad certum tempus solvendo venditæ, ab eodem minori pretio, stante eodem contractu, parata pecunia redimuntur, est licitus, etiam respectu ejusdem personæ, & cum contractu retrovenditionis præviæ inito cum intentione lucri. *Conjura* est ista: *Hæc propositio continet doctrinam falsam, scandalosam, perniciosam in praxi, palliativam usurarum, verbo divino scripto, & non scripto contrariam, reprobata a Clero Gallicano, & sæpius jam Conciliorum ac summorum Pontificum decretis damnatam.*

5. Denique observandum, in contractu Societatis nullum illius membrum absque usura posse a consortibus exigere assicuracionem suæ fortis principalis a se in Societatem collatæ.

CASUS I. Reynerius gemmarius in sua arte perquam peritus inlit cum Raymundo ad quatuor annos societatem. Raymundus contulit summam 10000. florenorum, Reynerius vero solam suam industriam. Reynerius cum consensu Raymundi dictam summam impendit in emendas gemmas, e quibus elapso quadriennio lucrum 5000. florenorum acquisierunt; quod lucrum juxta conventionem inter se factam æqualiter dividerunt. An hæc societas legitima est? an Reynerius dividendo dictum lucrum cum Raymundo juste egit?

3. Hæc societas licita est, & Reynerius absque injustitia potuit dividere acquisitum lucrum cum Raymundo: industria enim & labor pecuniæ loco sunt. Ita coiri posse societatem, inquit Justinianus Instit. Lib. 3. Tit. 26. §. 2. non dubitatur, ut alter pecuniam conferat, alter non conferat, & tamen lucrum inter eos commune fit; quia sæpe opera alicujus pro pecunia valet. *Pontas.*

CASUS II. Raymundus parata pecunia opulentus, sed commercii ignarus ad quadriennium societatem inlit cum Reynerio, ita, ut Raymundus contulerit 1000. florenos, Reynerius vero solam suam industriam & laborem. Quadriennio elapso nullum omnino remansit lucrum. Reynerius nihilominus petit dimidiam summam dictorum 1000. florenorum in recompensationem suæ industriæ & laboris;

Ray-

Raymundus vero contendit, nimium peti a Reynerio, imò strictè loquendo se nihil debere Reynerio. Quid agendum?

3. Societas ut justa dici possit, quatuor requiruntur conditiones. 1. Ut in commune deponant focii, quod in societatem conferunt. 2. Ut lucrum & jactura sint communia sociis. 3. Ut quilibet sociorum de lucro aquirat juxta proportionem ejus, quod contulit. 4. Ut quilibet eorum etiam subeat periculum fortis suæ, deductis tamen expensis pro communi societatis bono factis. His præsuppositis, cum industria Reynerii loco pecuniæ fuerit, & quilibet jacturam in societatem collati sufferre debeat, sequitur, jacturam industriæ, cum illa fortis loco fuerit, soli Reynerio esse ferendam, Raymundo vero suam, quam contulit, deberi summam, quin eam cum Reynerio dividere teneatur. Rationem asserit Cabasutius L. 6. cap. 23. n. 3. inquit: *Si pecunia pereat, pervire illi debet, qui eam contulit. Ergo si supervit, eidem tradenda est, ut qui sentit onus, sentiat quoque commodum.* Observandum nihilominus 1. Restituendas esse illi, qui industriam suam loco pecuniæ contulit, expensas pro bono societatis factas. 2. Si focii convenerint, ut conferens industriam etiam recipiat dimidium summæ pecuniæ ab altero collatæ, aut si id de consuetudine sit, tunc conformiter ad conventionem aut consuetudinem agendum esse, ut idem advertit Cabasutius. *Pontas.*

CASUS III. Athenodorus & Landericus inierunt inter se societatem ratione alicujus manufacturæ; prior cum sit peritus artifex, suum laborem & industriam; alter vero 6000. florenos contulit; & quia intimi amici erant, ac bona fide agebant, de divisione lucri non sunt pacti, nec etiam de jactura forsan futura. Triennio elapso facta computatione remansit lucrum 5000. florenorum; de cujus lucri divisione valde dissenserunt: Landericus enim contendebat, sibi deberi summam 3750. florenorum ob collatam a se summam 6000. florenorum; Athenodorus vero petit dimidium lucri, cum sine sua industria Landerici pecunia non fructificasset. Quid juris?

3. Dum portiones lucri & damni per contractum societatis non fuerunt determinatæ, divisio in æquales partes facienda est: *Si non fuerint partes societati adjectæ, æquas eas esse constat, ait Lex Si non fuerint. 29. ff. Lib. 17. Tit. 2.* Hinc partitio æquanda est inter hos duos, cum & conditio eorum exæquari possit per æqualitatem lucrorum ex diversis eorum collationibus proventuum. *Pontas.*

CASUS IV. Geranus confert Licinio in societatem 1000. imperiales, pro quibus modicum sane lucrum exigit; equod

quod Licinius omne periculum in se receperit, & Gerano cautionem fortis præstiterit. Confessarius Gerano desuper movet scrupulum, & petit dissolutionem hujus contractus; Geranus autem hisce rationibus se tuetur: 1. In contractu commodati, depositi aut locationis possum pasci, ut jactura rei commodatæ, depositæ aut locatæ mihi ferenda non sit, etsi non transferam dominium rei in commodatarium, depositarium aut locatarium, sed semper perseverem esse dominus rei. Ergo a pari in contractu cum Licinio satis est, quod ipsum indemnem servem ob periculum in se susceptum cedendo ipsi lucrum notabiliter majus. 2. Iste contractus, cum non transferat in socium dominium pecuniæ, non continet in se naturam & rationem mutui, adeoque nec usuram. Quid tenendum?

3. Sunt quidem Authores, etiam recentiores, qui hunc contractum existimant licitum, inter quos aliqui censent, contractui societatis superaddi posse contractum alium, nimirum asecurationis fortis principalis hac conditione, ut minus lucrum exigatur juxta proportionem periculi, quod alter in se suscipit. Non tamen videtur hæc sententia defendi posse; & confessarius bene obligavit Geranum ad rescissionem hujus societatis, utpote juxta S. Antoninum 2. part. Summ. Theol. Tit. 1. cap. 7. §. 37. & Glossam in Can. *Plerique*. 3. 14. q. 3. usurariæ. Quamvis naturale quasi sit contractibus commodati, locati & depositi, ut periculum v.g. libri commodati, equi locati & pecuniæ depositæ sufferendum sit domino rei, non tamen necessarium est, nec ad essentiam horum contractuum requiritur, ut commodans, locans & deponens semper subeat periculum rei commodatæ, locatæ aut depositæ; cum natura & essentia commodati sit, ut res gratis concedatur ad usum, quin amittatur ejusdem dominium; sicut natura locati exigit, ut concedatur usus rei locatæ pro justo pretio, & depositi, ut custodiat res deposita. At ut contractus societatis sit legitimus, requiritur, ut periculum fortis principalis sit penes eum, qui illam in societatem contulit. Ad alteram rationem quod attinet; dum Licinius, qui a Gerano 1000. imperiales recepit, & præstita hujus summæ asecuratione omne periculum in se solum suscepit, ita ejusdem obtulit dominium, ut possit de ea disponere pro suo beneplacito, emere merces quas voluerit, & eam in usus alios convertere prout placuerit, dummodo similem summam, non eosdem nummos, denuo suo tempore Gerano restituat. Hinc propter asecurationem hanc contractus iste inter Licinium & Geranum transit in verum mutuum palliatum sub nomine societatis; & consequenter

Gera.

Geranus asecurata sibi summa 1000. imperialium non potest ullum a Licinio lucrum percipere absque usura. *Pontas.*

NOTA. Hæc postrema tamen locum non habent in Germania, ubi licitus est contractus casualis personalis. De cætero mereretur hæc quaestio prolixiorum ac exactiorum discussionem. Vide Tractatum de Usura & Consibus Coloniz editum 1769.

CASUS V. Lazarus & Lyfimachus collatis a quolibet 1000. imperialibus contractum societatis inierunt, conveniuntque, ut ambo periculum fortis suæ subeant, & tam lucrum quam damnum forsitan emerfuram utrique sit commune. Lazarus vero Balduino amico suo declaravit, quod si summæ cum Lyfimacho in societatem collatæ cautionem præstet, modicumque sibi lucrum relinquat, omne reliquum lucrum, quod valde notabile futurum speraret, ipsi cedere velit; quam conditionem Balduinus etiam acceptavit. An hæc conventio licita est?

R. Nec a Lyfimacho, nec a Balduino potest Lazarus collatæ summæ asecurationem petere; cum absque injustitia nec ullum e societate possit percipere lucrum, nisi periculum fortis subeat. Interim tamen possit Balduino omne jus suum, quod vi societatis habet, cedere. Posito vero, Lazaro licere talem inire conventionem cum Balduino, non tamen licet taliter convenire cum Lyfimacho: talis enim conventio esset verus contractus mutui. *Pontas.*

NOTA. Author supponit, a Lazaro ob lucrum cessans, vel damnum emergens potuisse ex mutuo hoc palliato Balduinum obligare ad sibi solvendum modicum Lucrum. Hæc responsio potest admitti, si quantitas hujus modici lucri non excedit censum licitum ex mutuo; alioquin foret usurarium.

CASUS VI. Maximianus & Bertrandus societatem inter se inierunt, & uterque æqualem summam 5000. florenorum ad illam contulit. Bertrandus negotiationis Maximiani imperitus convenit cum eo, ut quolibet anno recipiat quamdam pecuniæ summam, etiamsi sua negotiatione nihil lucratu fuisset, & hoc ob periculum fortis, quod in se suscipere debet. An Bertrandus dictam recipere summam licite potest?

R. Non potest eam licite recipere: conditio enim adjecta conventioni destruit essentiam contractus societatis, quæ subsistere non potest, nisi uterque socius æqualiter tam de lucro quam de damno particeps. Bertrandus igitur de determinata summa certus, sive dein Maximianus sua negotiatione lucretur, sive perdat, non esset vere associatus Maximiano, & ejusdem cum eo conditionis; & in hoc casu

su